

Abadia de Montserrat
Universitat de Barcelona - Universitat de Girona

III Jornades Universitàries de Turisme Religios

L'Abadia de Montserrat, les Universitats de Barcelona i de Girona ofereixen als estudiosos i professionals del turisme un espai de reflexió i debat dels diversos aspectes que conformen aquest àmbit específic del món del Turisme.

El turisme religiós o els viatges per motivacions religioses, amb tots els matisos que hi pugui haver, són una realitat que va en augment i així es va constatar en les conclusions de la Conferència Internacional sobre el turisme, les religions i el diàleg organitzada per l'OMT, l'any 2007, a Còrdova.

El turisme religiós, en constant evolució, és un fet que ja es donava a l'antiguitat. Però és avui, en la modernitat, quan es formula. Ens trobem, per tant, en un moment important d'estudi i de reformulació dels reptes que suposa aquesta nova faceta del Turisme, i des de les entitats convocants volem aportar la nostra reflexió a partir del que es viu a Montserrat, com a monestir i santuari, i del treball acadèmic que es duu a terme en els centres universitaris de Barcelona i Girona.

Foto: Fabió

Organització:
Abadia de Montserrat, Universitat de Barcelona i Universitat de Girona

Matrícula: 40 €
Es lliurarà diploma acreditatiu

Informació, inscripció i reserves:
Fundació Abadia de Montserrat, 2025
08199 Montserrat
Tel.: 93 877 77 25
Fax: 93 877 77 26
fundacio2025@abadiamontserrat.net
www.abadiamontserrat.cat
www.amicsdemontserrat.cat

Data límit d'inscripció i pagament
de la matrícula: 29 de febrer

Lloc: Monestir de Montserrat
Sala de la Façana (2ª. Planta)

Possibilitats d'allotjament a Montserrat
Central de Reserves - Tel.: 93 877 77 01
reserves@larsa-montserrat.com

**L'assistència és validable per un crèdit
de lliure elecció de la Universitat de Barcelona,
de la Universitat de Girona i de la Universitat
Internacional de Catalunya, que també reconeix
un crèdit ECTS**

Generalitat de Catalunya
Patronat de la Muntanya
de Montserrat

Universitat de Girona

Universitat
Internacional
de Catalunya | Facultat
d'Humanitats

FUNDACIÓ ABADIA DE MONTSERRAT, 2025

Foto: coblenca; Alex Escariz; [i]ue5; Ferran Llorens; J.C. Ortega

Els espais sagrats i el turisme religiós

**Abadia de Montserrat,
5 i 6 de març de 2012**

 Conveni entre la Universitat de Barcelona
i la Fundació Abadia de Montserrat, 2025

Els espais sagrats i el turisme religiós

El turisme religiós és un fenomen complex en el qual intervenen aspectes tant diversos com les motivacions dels visitants, les activitats que realitzen, etc. Però un tret que és innegable és que necessita d'uns espais concrets per a desenvolupar-se. I aquests espais són els espais sagrats.

L'home no crea el sagrat, el descobreix. Això explica la continuïtat dels llocs sagrats en la història de la humanitat. Però, quina és la naturalesa real d'aquests llocs? Què els fa sagrats? Què fa que la gent esperi obtenir alguna vivència especial de la visita a aquests espais?

Constatem la complexitat de respondre aquestes preguntes i altres que es poden generar al voltant d'aquests conceptes. La voluntat d'aquestes jornades és realitzar una aproximació a alguns dels conceptes més rellevants, des dels conceptes i definicions més generals fins a la concreció en determinades tipologies d'espais com són els monestirs i els santuaris.

L'aproximació a monestirs i santuaris es vol fer des de diferents perspectives, no només conceptualment i com a espais sagrats, sinó també entenent-los com espais d'art així com també intentant explicar les diferents manifestacions intangibles per poder entendre el dia a dia i les diverses celebracions i manifestacions que hi tenen lloc.

El coneixement de tots aquests aspectes, des dels conceptes més generals com els relacionats amb la simbologia o l'art, fins a aspectes més concrets com la gestió, permetran als professionals del turisme entendre millor aquests espais per tal d'explicar-los als visitants, millorar la qualitat dels productes oferts, comprendre les motivacions dels pelegrins...

Foto: C. Ortega / Oveart [pm]

Programa

Dilluns, 5 de març de 2012

Introducció i conceptes bàsics

- 9.20** Salutació inicial. P. Ignasi M. Fossas
- 9.30** Presentació de les Jornades
P. Josep-Enric Parellada
- 10.00** Què s'entén per espai religiós i/o sagrat?
Dr. Salvador Claramunt
- 10.45** Lèxic i estructures eclesials. Conceptualització de monestir, de santuari i de catedral
P. Josep-Enric Parellada
-
- 11.30** Cofee-break
-
- 11.45** Tendències del Turisme Religiós en la Mediterrània. Una visió des de les polítiques
Dr. Jordi Tresserras
- 12.30** L'art del sagrat en la contemporaneïtat
Dra. Pepa Balsach
-
- 13.15** Descans

La vida cenobítica

- 15.00** Què és la vida monàstica? Per què els monjos i les monges viuen en monestirs?
G. Gabriel Soler
- 15.45** Els monestirs, espais difusors de cultura i de recerca científica
Dr. Pius-Ramon Tragan
- 16.30** La litúrgia, *ars orandi*, de la vida monàstica: la matèria transfigurada
P. Ignasi M. Fossas

Coordinadors

Salvador Claramunt, Catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Barcelona

Josep-Enric Parellada, Moderador de l'Escola Teològica de Montserrat i Vocal del Consejo Español de Turismo (CONESTUR)

Dolors Vidal, Directora del Màster en Turisme Cultural de la Universitat de Girona

Professorat

Ignasi Fossas, Prior de Montserrat

Jordi Tresserras, Coordinador del Programa de Turisme Cultural Universitat de Barcelona.

Pepa Balsach, Directora de la Càtedra d'Art i Cultura Contemporànies de la Universitat de Girona

Dimarts, 6 de març de 2012

L'art i la recerca del sagrat. Els santuaris i les catedrals

- 9.30** Què és un santuari. Qui són els pelegrins.
P. Josep Maria Sanromà
- 10.15** Santuaris i ermites, una lectura multidisciplinària. L'art popular en els santuaris: ex-vots
Sra. Sílvia Aulet
-
- 11.00** Cofee-break
-
- 11.15** La catedral, lloc de culte i cultura. Arquitectura i litúrgia
Dr. Marc Sureda
- 12.00** Diàleg
- 12.50** Salutació i cant de l'escolania
-
- 13.15** Descans

La gestió turística de monestirs, santuaris i catedrals

- 15.00** La gestió de la informació. Proposta de formació per a guies especialitzats
Dr. Ximo Company i Dra. Dolors Vidal
- 15.45** Oportunitats en la gestió turística del patrimoni religiós: Catalunya Sacra
Sr. Dani Font
- 16.30** El Monestir de Montserrat
Sr. Josep Altayó

Gabriel Soler, Monjo de Montserrat. Politòleg

Pius-Ramon Tragan, Monjo i Director del Scriptorium Biblicum et Orientale del Monestir de Montserrat

Josep Maria Sanromà, Rector del Santuari de Montserrat

Sílvia Aulet, Professora i doctorant de la Universitat de Girona. Especialista en Turisme Religiós i Cultural

Marc Sureda, Conservador del Museu Episcopal de Vic

Ximo Company, Catedràtic d'Història de l'Art Modern, Universitat de Lleida. Director del CAEM.

Dani Font, Delegació Episcopal del Patrimoni, Bisbat de Vic

Josep Altayó, Diplomat Turisme Universitat de Girona i Director General de LARSA